

matematika

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZŠ

MATEMATIKA / MATEMATIKA

slovensko-maďarský/szlovák-magyar

Zostavovatelia

PaedDr. Anita Halászová, PhDr. Janka Píšová, PhD.

Preklad

PaedDr. Anita Halászová

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhDr. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-250-1

EAN 9788081182501

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

ŠTÁTNY
PEDAGOGICKÝ
ÚSTAV

A

aritmetický priemer aritmetikai
középérték, számtani átlag
aspoň *časť*. legalább

B

bludisko *bludiská* labirintus, útvesztő
bod *body* pont
krajné body úsečky ↗ **úsečka**
samodružný bod fixpont

C

centimeter *centimetre* zn. cm centiméter
centimeter kubický zn. cm³
köbcentiméter
centimeter štvorcový zn. cm²
négyzetcentiméter
cifra *cifry* számjegy

Č

časť *časti* rész
časť celku az egész része
čiara *čiary* vonal
krivá čiara görbe (vonal)
otvorená čiara nyitott vonal
rovná čiara egyenes (vonal)
uzavretá čiara zárt vonal
činiteľ *činitele* tényező
číselná os ↗ **os**
číselný rad számsor

číslica *číslice* számjegy
arabské číslice arab számjegyek
rímske číslice római számjegyek
číslo *čísla* szám
desatinné číslo tizedes szám, tizedes tört
dvojciferné číslo kétszámjegyű szám
jednociferné číslo egyszámjegyű szám
kladné číslo pozitív szám
nepárne číslo páratlan szám
párne číslo páros szám
prirodzené číslo természetes szám
racionálne číslo valós szám
susedné číslo szomszédos szám

záporné číslo negatív szám
zmiešané číslo vegyes szám
čitateľ *čitatele* számláló

D

decimeter *decimetre* zn. dm deciméter
decimeter kubický zn. dm³
köbdeciméter
decimeter štvorcový zn. dm²
négyzetdeciméter
delenc *delence* osztandó
delenie osztás
deliť *deli delia* nedok. osztani
deliteľ *delitele* osztó
desiatka *desiatky* tízes
celá desiatka egész tízes
diagram *diagramy* diagram
dlaň *dlane* tenyér
dĺžka *dĺžky* hosszúság
dĺžka strany trojuholníka háromszög
oldalának hossza
dĺžka úsečky a szakasz hossza
dopočítat' *dopočíta dopočítajú* dok.
végigszámolni, kiszámolni

F

farba *farby* szín
funkcia *funkcie* függvény
konštantná funkcia konstans függvény
lineárna funkcia lineáris függvény

G

geometria geometria
geometrický tvar ↗ **tvar**
graf *grafy* grafikon
stĺpcový graf oszlopos grafikon
grafické znázornenie ↗ **znázornenie**
gula *gule* gömb

H

hrana *hrany* él
hrana kocky a kocka éle
hranol *hranoly* hasáb

I

ihlan *ihlany* gúla

J

jednotka *jednotky* egység, mértékegység

K

kalkulačka *kalkulačky* számológép

každý zám. minden

kilometer *kilometre* zn. km kilométer

kocka *kocky* kocka

kódovanie kódolás

koeficient *koeficienty* együttható

kolmica *kolmice* merőleges egyenes

päta kolmice merőlegesek
metszéspontja

kontrola správnosti próba

koreň rovnice ↗ **rovnica**

kosodĺžnik *kosodĺžniky* rombold

kosoštvorec *kosoštvorce* rombusz

kruh *kruhy* körlap, körlemez

kruhový model körmodell

kružidlo *kružidlá* körző

kružnica *kružnice* kör, körvonal

kužel *kuzele* kúp

kváder *kvádre* téglatest

kvadrant *kvadranty* negyed

L

labyrint *labyrinty* labirintus, útvesztő

lakeť *lakte* könyök

ležať *leží ležia* nedok. feküdni

ležať na priamke a vonalon feküdni

lichobežník *lichobežníky* trapéz

liter *litre* zn. l liter

M

materiál *materiály* anyag

menej čís. kevesebb

menovateľ *menovatele* nevező

spoločný menovateľ közös nevező

menšeneč *menšence* kisebbítendő

menší *menšia menšie* príd. kisebb

menšiteľ *menšitele* kivonandó

meracie pásmo mérőszalag

meranie *merania* mérés

meranie vzdialenosti a távolság
mérése

merať *meria merajú* nedok. mérni

meter *metre* zn. m méter

meter kubický zn. m³ köbméter

meter štvorcový zn. m² négyzetméter

milimeter *milimetre* zn. mm milliméter

mínus neskl. mínusz

mnohouholník *mnohouholníky* sokszög

množina *množiny* halmaz

mocnina *mocniny* hatvány

mocniteľ *mocnitele* hatványkitevő

N

náčrt *náčrty* vázlat

najmenší *najmenšia najmenšie* príd.
legkisebb

najväčší *najväčšia najväčšie* príd.
legnagyobb

najviac jeden legfeljebb egy

nasledujúci *nasledujúca nasledujúce* príd.
következő

násobenie szorzás

násobilka szorzótábla, egyszeregy

násobiť *násobí násobia* nedok. szorozni

násobok *násobky* többszörös

násobok čísla a szám többszöröse

nepárny *nepárna nepárne* príd. páratlan

nepárne číslo ↗ **číslo**

nepárny počet ↗ **počet**

nepatriť *nepatrí nepatria* dok. nem
tartozni

nepravda nem igaz

nepravdivosť valótlanság

nepriama úmernosť fordított arányosság

nerovná sa nem egyenlő

nerovnica *nerovnice* egyenlőtlenység

lineárna nerovnica lineáris
egyenlőtlenység

neznáma *neznáme* ismeretlen

nič zám. semmi

niekoľkokrát čís. valamennyiszer

niekoľkokrát menej valamennyiszer
kevesebb

niekoľkokrát viac valamennyiszert több
niekto zám. valaki
nikto zám. senki

O

obdĺžnik *obdĺžniky* téglalap
obdĺžnikový model téglalapmodell
objekt *objekty* objektum
objem *objemy* térfogat
objem hranola hasáb térfogata
objem kocky kocka térfogata
obraz *obrazy* kép
obsah *obsahy* terület
obsah štvorca négyzet területe
obvod *obvody* kerület
obvod štvorca négyzet kerülete
odčítanie kivonás
памäťové odčítanie kivonás fejben
písomné odčítanie írásbeli kivonás
odčítať *odčíta odčítajú* dok. kivonni
odhad *odhady* becslés
odhadnúť *odhadne odhadnú* dok. megbecsülni
odmerať *odmeria odmerajú* dok. megmérni
odmocnina *odmocniny* gyök
odpoveď *odpovede* válasz
odvesna *odvesny* befogó
okružly *okružla okrúhle* prid. kerek
olovnica *olovnice* függőgón
orientácia *orientácie* irány
os *osi* tengely
číselná os számtengely
os súmernosti szimmetriatengely
súradnicové osi koordináta-rendszer tengelyei
osová súmernosť tengelyes tükrözés
otázka *otázky* kérdés
označiť *označí označia* dok. megjelölni

P

palec *palce* hüvelyk
pár *páry* pár
párny *párna párne* prid. páros
párne číslo ↗ **číslo**
párny počet ↗ **počet**

patriť *patri patria* nedok. tartozni
päťuholník *päťuholníky* ötszög
plán *plány* terv
plán stavby z kociek kockaépitmény terve
počet *počty* mennyiség
nepárny počet páratlan mennyiség
párny počet páros mennyiség
početnosť *početnosti* gyakoriság
abszolútna početnosť abszolút gyakoriság
relatívna početnosť relatív gyakoriság
počítanie számolás
počítať *počíta počítajú* nedok. számolni
počítať po jednom egyesével számolni
podiel *podieľy* hányados
podmienka riešenia rovnice egyenlet megoldhatóságának feltétele
podstava *podstavy* alap
polomer *polomery* zn. r sugár
polomer kruhu kör(vonal) sugara
polovica *polovice* fél
polpriamka *polpriamky* félegyenes
porovnať *porovná porovnajú* dok. összehasonlítani
porovnávanie összehasonlítás
porovnávanie podľa dĺžky összehasonlítás hosszúság alapján
porovnávanie podľa veľkosti összehasonlítás méret alapján
porovnávanie podľa výšky összehasonlítás magasság alapján
posledný *posledná posledné* prid. utolsó
posunutie eltolás
povrch *povrchy* felszín
povrch hranola hasáb felszíne
povrch kocky kocka felszíne
pôdorys *pôdorysy* alaprajz
pôdorys stavby az építmény alaprajza
pravda igaz
pravdepodobnosť valószínűségszámítás
pravdivosť valóság
práve jeden éppen egy
pravidlo *pravidlá* szabály
pravítko *pravítka* vonalzó
pravouhlá sústava súradníc derékszögű koordináta-rendszer

predchádzajúci *predchádzajúca*
predchádzajúce príd. előző
predmet *predmety* tárgy
predposledný *predposledná*
predposledné príd. utolsó előtti
prepona *prepony* átfogó
presne prísł. pontosan
priama úmernosť egyenes arányosság
priamka *priamky* egyenes
približne prísł. i. čast. megközelítőleg
pričítanie hozzáadás
priemer *priemery* zn. d, ø átmérő
prienik *prieniky* áthatás, közös rész
priesečník *priesečníky* metszéspont
prvočíslo *prvočísla* prímszám
prvok *prvky* elem
Pytagorova veta Pitagorasz-tétel

R

ramená lichobežníka trapéz szárjai
riadok *riadky* sor
riešenie *riešenia* megoldás
rovná sa egyenlő
rovnako prísł. i. čast. egyenlően
rovnica *rovnice* egyenlőség, egyenlet
koreň rovnice egyenlet gyöke
lineárna rovnica lineáris egyenlet
rovnobežka *rovnobežky* párhuzamos
 egyenes
rovnobežník *rovnobežníky*
 paralelogramma
rozdeliť *rozdelí rozdelia* dok. felosztani
rozdiel *rozdiely* különbség
rozklad čísla na jednotky a desiatky a
 szám felbontása egyesekre és tízesekre
rozlíšiť *rozlíši rozlíšia* dok.
 megkülönböztetni
rozmer *rozmary* kiterjedés, méret
rysovanie rajzolás
rysovanie štvorca v štvorcovej sieti
 négyzet rajzolása a négyzethálóra
rysovať *rysuje rysujú* nedok. rajzolni

S

sčítanec *sčítance* összeadandó
sčítanie összeadás

pamät'ové sčítanie összeadás fejben
písomné sčítanie írásbeli összeadás
sčítat' *sčíta sčítajú* dok. összeadni
siet' *siete* háló
siet' kocky kocka hálója
skupina *skupiny* csoport
stavat' *stavia stavajú* nedok. építeni
stavba *stavby* építés
stavba z kociek építés kockákból
stena *steny* lap
stena kocky a kocka lapja
stípec *stĺpce* oszlop
stĺpcový graf ↗ **graf**
stopa *stopy* nyom
stovka *stovky* százas
strana *strany* oldal
proti'ahlá strana átellenben lévő oldal
susedná strana szomszédos oldal
stred *stredy* zn. S középpont
stred súmernosti tükrözés középpontja
stredová súmernosť középpontos
 tükrözés
súčet *súčty* összeg
súčín *súčiny* szorzat
súradnica *súradnice* koordináta-rendszer
symbol *symboly* jel

Š

šírka *šírky* szélesség
štatistická jednotka statisztikai egység
štatistický súbor statisztikai sokaság
štatistický znak statisztikai ismerv
štatistika *štatistiky* statisztika
štvorcová siet' négyzetháló
štvorec *štvorce* négyzet
štvoruholník *štvoruholníky* négyszög
štvrtina *štvrtiny* negyed

T

tabuľka *tabuľky* táblázat
t'ážnica trojuholníka háromszög
 súlyvonala
tetiva *tetivy* húr
tiež čast. szintén
tisícka *tisícky* ezres
tretina *tretiny* harmad

triedenie osztályozás

triedenie podľa farby osztályozás szín szerint

triedenie podľa tvaru osztályozás alak szerint

triedenie podľa veľkosti osztályozás méret szerint

trojčlenka *trojčlenky* hármasszabály

trojuholník *trojuholníky* háromszög
pravouhlý trojuholník derékszögű háromszög

tvar *tvary* alak

geometrický tvar geometriai alakzat, síkalakzat

tvrdenie *tvrdenia* állítás

U/Ú

údaj *údaje* adat

neznámy údaj ismeretlen adat

známy údaj ismert adat

uhlopriečka *uhlopriečky* átló

stenová uhlopriečka lapátló

telesová uhlopriečka testátló

uhlopriečka štvorca négyzet átlója

uhol *uhly* szög

pravý uhol derékszög

vnútorný uhol belső szög

úloha *úlohy* feladat

matematická úloha matematikai feladat

numerická úloha numerikus feladat

slovná úloha szóbeli feladat, szöveges feladat

umocňovanie mocnín hatvány hatványozása

určiť *určí určia* dok. meghatározni

úsečka *úsečky* szakasz

krajné body úsečky a szakasz végpontjai

úsečkový model szakaszmodell

usporiadat' *usporiada usporiadajú* dok. elrendezni

útvar *útvary* idom, alakzat

V

valec *valce* henger

väčší *väčšia väčšie* príd. nagyobb

veľkosť *veľkosti* méret

veta *vety* mondat

viac čisl. i prisl. több

vrchol *vrcholy* csúcs

vrchol obdĺžnika a téglalap csúcsa

vrchol štvorca a négyzet csúcsa

výraz s neznámou ismeretlen tartalmazó kifejezés

výrok *výroky* állítás

výsledok *výsledky* eredmény

výška *výšky* magasság

vzdialenosť *vzdialenosti* távolság

vzor *vzory* minta

vzorec *vzorce* képlet

vzostupný *vzostupná vzostupné* príd. növekvő

Z

zaokrúhľovanie kerekítés

zaokrúhľovanie čísla a szám kerekítése

zaokrúhľovanie na desiatky kerekítés tízesekre

zaokrúhľovanie na jednotky kerekítés egyesekre

zaokrúhľovanie nadol lefelé kerekítés

zaokrúhľovanie nahor felfelé kerekítés

zápis *zápisy* feljegyzés

zapisat' *zapiše zapišu* dok. beírni

zároveň prisl. egyben

zátvorka *zátvorky* zárójel

závislosť *závislosti* függőség, összefüggés

lineárna závislosť lineáris függőség, összefüggés

závislosť dvoch veličín két mennyiség függősége, összefüggése

zaznamenat' *zaznamená zaznamenajú* dok. feljegyezni

zdôvodnit' *zdôvodní zdôvodnia* dok. megindokolni

zlomková čiara törtvonal

zlomok *zlomky* tört

zmenšit' *zmenší zmenšia* dok. kisebbíteni

znak znaky jel

znak delenia az osztás jele

znázornenie szemléltetés

grafické znázornenie grafikus
ábrázolás

znázornit' *znázorní znázornia* dok.
szemléltetni

zobrazenie ábrázolás

zhodné zobrazenie egybevágó
leképezés

zobrazit' *zobrazí zobrazia* dok. ábrázolni

zostupný *zostupná zostupné* príd.
csökkenő

zväčšit' *zväčší zväčšia* dok. nagyítani

zvyšok maradék

Ž

žiaden zám. egy sem

